

Σχολική βία

Σχολικός εκφοβισμός

Σχολική βία

Όταν μιλάμε για σχολική βία εννοούμε μορφές επιθετικής συμπεριφοράς που εμφανίζονται ανάμεσα σε εφήβους κυρίως στη σχολική πραγματικότητα.

Μορφές σχολικής βίας

Σωματική βία

- ▶ ξυλοδαρμοί, σπρωξιματα, χειρονομίες.
- ▶ ζημιές σε ξένη περιουσία, κλοπές.

Μορφές σχολικής βίας

Λεκτική βία

- ▶ απειλές, βρισιές, περιπαικτικές εκφράσεις, ειρωνείες, προσβολές.
- ▶ διάδοση αρνητικών σχολίων και φημών.

Κοινωνική βία

- ▶ στιγματισμός, αποκλεισμός και απομόνωση μαθητών από παρέες, παιχνίδια και κοινωνικές δραστηριότητες.

Ηλεκτρονική βία

- ▶ εκφοβισμός μέσω κινητών τηλεφώνων ή διαδικτύου.

Μορφές σχολικής βίας

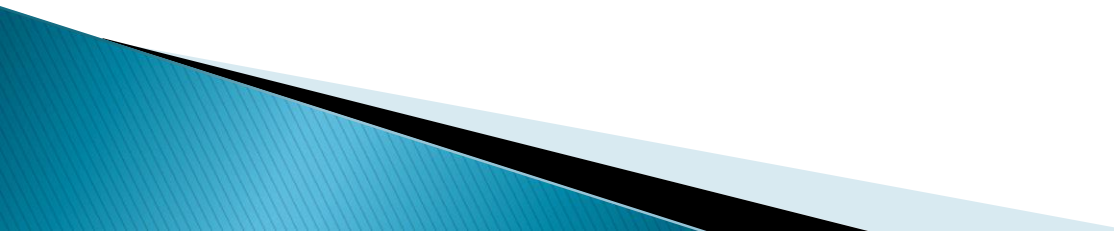
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Τα φαινόμενα σχολικής βίας μπορεί να προκαλέσουν:

- ▶ τραυματισμούς και σωματικές βλάβες.
  - ▶ άγχος, μοναξιά, φόβο και ανασφάλεια.
  - ▶ μείωση της αυτοεκτίμησης.
  - ▶ δυσκολίες προσαρμογής.
  - ▶ αποφυγή του σχολείου και μαθησιακές δυσκολίες.
  - ▶ δυσάρεστο κλίμα και προβληματικές ανθρώπινες σχέσεις.
-

Τι επιδιώκουμε

Θέλουμε ένα σχολείο:

- ▶ βασισμένο στις αρχές του σεβασμού και της αλληλεγγύης.
  - ▶ όπου τα παιδιά θα ζουν μέσα σε φιλόξενο και ευχάριστο περιβάλλον.
  - ▶ όπου θα επικρατεί η δικαιοσύνη και θα υπάρχουν όρια, ώστε να απολαμβάνουν όλοι ίδια δικαιώματα.
-

Η σχολική βία είναι απαράδεκτη

Να θυμάσαι:

- ▶ Δε χτυπάμε, δε σπρώχνουμε, δεν κλωτσάμε
- ▶ Δε βρίζουμε, δεν ειρωνευόμαστε.
- ▶ Δεν κρύβουμε, δεν καταστρέφουμε, δεν πετάμε τα πράγματα των άλλων.

► Δεν κλέβουμε.

► Δε βγάζουμε φωτογραφίες /βίντεο σε κάποιον και δεν τα δημοσιοποιούμε χωρίς τη συγκατάθεσή του.

Η σχολική βία είναι απαράδεκτη

Η σχολική βία είναι απαράδεκτη

- ▶ Δεν κοροϊδεύουμε κάποιον για την εμφάνιση, το ντύσιμο, το χρώμα, την καταγωγή, το ύψος, το βάρος του.
- ▶ Δεν κοροϊδεύουμε κάποιον επειδή διαβάζει ή δε διαβάζει.
- ▶ Δε διαδίδουμε αρνητικά σχόλια ή φήμες για κάποιον.

Η σχολική βία είναι απαράδεκτη

- ▶ Δεν απειλούμε με μηνύματα στο κινητό τηλέφωνο ή στο διαδίκτυο.
- ▶ Δεν απειλούμε ότι θα κάνουμε κακό σε όποιον μιλήσει για τη συμπεριφορά μας.

Πώς να αντιδράσεις

Πώς να αντιδράσεις

- ▶ Αν δεις να φέρονται άσχημα σε κάποιον, μη γελάσεις, μη μείνεις αδιάφορος.
- ▶ Πάρε το μέρος του παιδιού που παθαίνει κακό, δείξε στο ίδιο το παιδί ότι ενδιαφέρεσαι, ώστε να απομονωθεί αυτός που εκφοβίζει.
- ▶ Μίλησε σε κάποιον ενήλικο που εμπιστεύεσαι.
- ▶ Δεν υπάρχουν αθώοι παρατηρητές.

Πώς να αντιδράσεις

- ▶ Αν έχεις ζήσει κάτι από τα παραπάνω, δε φταις εσύ. Μην αισθάνεσαι ντροπή. Εκείνος που σε εκφόβισε πρέπει να ντρέπεται.
- ▶ Δείξε αυτοπεποίθηση και μη φοβάσαι. Να νιώθεις σιγουριά για τον εαυτό σου και για αυτό που αξίζεις. Τότε το πιθανότερο είναι αυτός που εκφοβίζει να σταματήσει.

Πώς να αντιδράσεις

- ▶ Μη διστάζεις να μιλήσεις. Οι γονείς και οι καθηγητές σου μπορούν να σε προστατέψουν.
- ▶ Δεν είναι «κάρφωμα» να μιλήσεις, είναι προστασία και δικαίωμά σου.
- ▶ Μην ανταποδώσεις με βία, γιατί το μόνο που θα καταφέρεις με αυτόν τον τρόπο είναι να δείξεις την οργή σου. Αυτό, δηλαδή, που θέλει και αυτός που σε εκφοβίζει.

Πώς να αντιδράσεις

- ▶ Κοίταξε στα μάτια αυτόν που σε εκφοβίζει.
- ▶ Απάντησε με ήρεμο τρόπο, χωρίς φωνές και χωρίς να δείχνεις ότι έχεις ταραχθεί. Μπορείς να χρησιμοποιήσεις ακόμη και το χιούμορ, αν πρόκειται για γεγονός για το οποίο μπορείς να αστειευτείς.
- ▶ Μερικά παραδείγματα απαντήσεων είναι: «σταμάτα αυτό που κάνεις, με ενοχλεί», «απλά θα αγνοήσω το σχόλιό σου και τη συμπεριφορά σου» και «δεν είναι ωραίο να φέρεις με αυτόν τον τρόπο».

Πώς να αντιδράσεις

- Αν εσύ είσαι αυτός που εκφοβίζει, πρέπει να σκεφτείς καλά τις πράξεις σου και την ευθύνη που έχεις για αυτές.
- Κάποια στιγμή θα γίνεις αντιληπτός και είναι βέβαιο πως θα τιμωρηθείς για τη συμπεριφορά σου.
- Εάν θέλεις οι άλλοι να σε σέβονται για τη δύναμη και τον χαρακτήρα σου, ακόμη και να σε βλέπουν ως ηγέτη, βρες έναν θετικό τρόπο να για να το καταφέρεις και όχι μέσω του εκφοβισμού.
- Πολλοί από αυτούς που εκφοβίζουν στην εφηβεία τους, όταν ενηλικιώνονται, δε νιώθουν καλά με τον εαυτό τους, δυσκολεύονται να κάνουν καλές σχέσεις με τους άλλους και γίνονται δυστυχισμένοι.

Πώς να αντιδράσεις

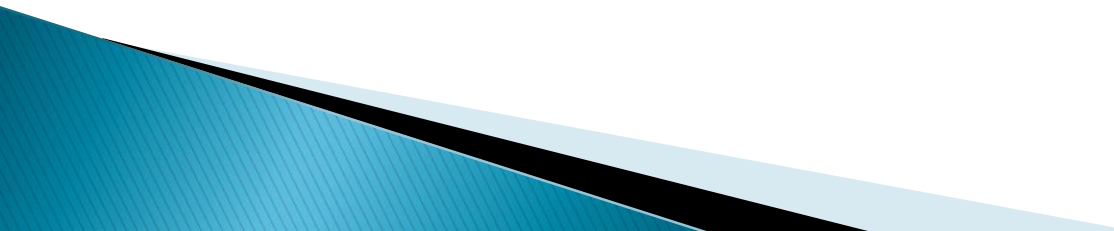
- ▶ Σκέψου αυτόν που εκφοβίζεις: πώς θα ένιωθες στη θέση του; Πώς θα ήταν η ζωή σου;
- ▶ Μη θεωρείς αστείο αυτό που κάνεις. Σκέψου ότι μπορεί να προκαλέσεις μεγάλο κακό με την ανώριμη συμπεριφορά σου, για το οποίο αργότερα θα μετανιώσεις.
- ▶ Δεν είσαι τόσο κακός όσο θέλεις να δείχνεις!

Σταματήστε τη βία

- ▶ Η βία δεν είναι κατόρθωμα, είναι ανωριμότητα και ανοησία, γιατί καλλιεργεί την οργή, την αδικία, την εκδικητικότητα και οδηγεί τους ανθρώπους στη δυστυχία.
- ▶ Ο ώριμος και συνετός άνθρωπος χρησιμοποιεί το διάλογο για να λύνει τις διαφορές του, δημιουργεί καλές σχέσεις με τους συνανθρώπους του και χαίρεται να συνυπάρχει με τους άλλους.

Ας προσπαθήσουμε όλοι μαζί

- ▶ Να λύνουμε τα προβλήματά μας χωρίς να ξεσπάμε σε άλλους
  - ▶ Να προστατεύουμε ο ένας τον άλλο
  - ▶ Να σεβόμαστε τη διαφορετικότητα του άλλου
  - ▶ Να καλλιεργούμε φιλικό κλίμα
  - ▶ Να διατηρούμε ένα ασφαλές περιβάλλον όπου θα χαιρόμαστε την επικοινωνία και τη συνεργασία με τους άλλους
-

Τα κείμενα της παρουσίασης επιμελήθηκαν
Ευδοκία Γιαννικοπούλου

(καθηγήτρια φιλόλογος, Διευθύντρια)

Κατερίνα Ζαχαροπούλου

(καθηγήτρια και Σύμβουλος Σχολικής,
μέλος των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών της Φ.Ε.)

Τις εικόνες και τα σχέδια της παρουσίασης
επιμελήθηκε ο Δημήτρης Παπακωνσταντίνου
(καθηγητής Πληροφορικής)

τέλος

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας

Πηγές

- ▶ Ι. Τσιάντης, «Ενδοσχολική βία», Σημειώσεις στο 11^ο Πρόγραμμα προαγωγής ψυχικής υγείας, 5-3-2008.
- ▶ Ε.Ψ.Υ.Π.Ε., Ενημερωτικό Υλικό για το σχολικό εκφοβισμό, <http://epsype.blogspot.gr>
- ▶ Β. Γκουντσίδου, «Το φαινόμενο bullying και πώς να το αντιμετωπίσετε» με σκίτσα Ελ. και Μ. Πολάτογλου, Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής, Αριστοτέλειο Παν/μιο Θεσσαλονίκης, Θεσ/κη 2007.
- ▶ Ε. Δρακάκη, Bullying: Πώς θα μάθετε στο παιδί να το αντιμετωπίζει, <https://childit.gr/bullying-πως-θα-μαθετε-στο-παιδι-να-το-αντιμετ/>
- ▶ Ε. Κυρέζη, Αντιμετώπιση εκφοβισμού, <https://psychologosonline.gr/blog-psychologou-gia-online-therapeia/antimetopisi-ekfovismou-bullying>

Πηγές

- ▶ Βίντεο του 6^{ου} ΓΕΛ Καλαμαριάς στο πλαίσιο Ερευνητικής Εργασίας Α' τετραμήνου σχολ. έτους 2011-1012 με θέμα «Σχολικός εκφοβισμός» (υπεύθυνη καθηγήτρια: Αν. Χαρέλα)
- ▶ Αποκλίνουσες συμπεριφορές – διαχείριση κρίσεων στο σχολείο, Ερευνητικό Πρόγραμμα ΟΕΠΕΚ